

Groen geluk

Voor een tuinmens zit geluk vaak in kleine dingen. De geur van vochtige aarde na een regenbui, een fladderende vlinder op de bloeiende krokussen, het wonder van een uitsluitende libel bij de vijver... Geuren, kleuren en zingende vogels, elk seizoen heeft van alles in petto en geen jaar is hetzelfde.

Verrassingen en mislukkingen, tuiniers laten zich niet snel uit het veld slaan en zijn altijd bezig met de toekomst. Werkend en dromend maken ze hun stukje paradijs steeds mooier. Of smakelijker, want moestuinieren zit weer in de lift.

Na de langste dag doet de natuur het wat rustiger aan en als de nazomer is aangebroken krijgt ook de tuinier wat rust voor ontspanning en reflectie. Genieten, een beetje luieren onder een boom die je misschien wel zelf hebt geplant, een boek onder handbereik. Dan is *The Gardener's Year* goed gezelschap.

Van maand tot maand wordt de tuinierende mens gevolgd in al zijn ijver om van de tuin een persoonlijke creatie te maken. Het wordt onnavolgbaar beschreven door de Tsjechische auteur Karel Čapek (1890 – 1938). De oorspronkelijke uitgave uit 1929 droeg de titel *Zahradník v rok* en spoedig volgden vertalingen (*). Dat in 2023 een Engelstalige herdruk is opgenomen in Macmillan Collector's Library, geeft aan dat het gaat om een literaire klassieker. Tuinliteratuur als tijdloos genre.

Karel Čapek maakte naam met een omvangrijk en divers oeuvre, waarin zijn 'tuinboek' een unieke plaats inneemt. Liefdevol schetst hij met onderkoelde humor de vele bezigheden van de tuinierende mens. Een feest van herkenning! Geen uitgave met fraaie plantenfoto's of voorbeeldtuinen, maar humoristische lijntekeningen van zijn broer Jozef, een fervent tuinier. Wellicht was Jozef voor dit boek wel de belangrijkste inspiratiebron.

Voor *The Gardener's Year* werd de bedrijvige tuinier zorgvuldig geobserveerd om zijn doen en laten van maand tot maand te belichten. Er lijkt ruim 90 jaar later niet veel veranderd, al wordt 'samenwerken met de natuur' nu wat anders opgevat. Zo wordt in augustus de vakantie beschreven, waarin behalve grote onrust over het welzijn van de tuin ook het uitgraven van planten wordt vermeld. Gelukkig genieten wilde planten inmiddels meer bescherming. Ook wordt er driftig gespuit en gemaaid, maar voor de nu zo geliefde bloemenweide trok je toen gewoon de natuur in. Allerhande wijsheden passeren de revue zoals respect voor gezonde grond vol leven, de basis van succesvol tuinieren. De schijnbare winterrust, want plantenleven staat hooguit op een laag pitje. Ook komen onderwerpen zoals veredelen voorbij, eveneens humorvol toegelicht. Als in de zomer de tuin op zijn mooist is mag de tuineigenaar graag argeloze bezoekers rondleiden. Ze worden dan achteloos getraakteerd op onuitsprekbare namen, de taal die tuiniers hanteren voor hun plantaardige lievelingen.

Dat *Zahradník v rok* in 2023 een Engelse herdruk en e-book zijn uitgebracht, had Karel Čapek niet kunnen dromen. Een ware ontdekking, dit kleine maar fijne pocketboekje met linnen rug en leeslint.

Een juweeltje vol Groen Geluk.

Julia Voskuil

* L'année du jardinier (Amazon)

* Het jaar van de tuinier (bol.com)